

Jeden človek, dve osobnosti. Jekyll a Hyde v DPOH.

Bratislava, 21. apríl 2023 - *Doktor Jekyll vo svojom živote nikdy nespravil nič spontánne, šialené, zakázané, alebo prekvapivé. Možno nikdy skutočne nežil. Vynašiel však elixír, ktorý ho menil na človeka bez zábran, na temného pána Hydeu. Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava uvádza novú inscenáciu podľa slávnej novely Roberta Louisa Stevensona **Jekyll & Hyde**. V réžii Lucie Mihálovej, v hlavnej úlohe s Marekom Kolenom ju divácividia na javisku CO krytu od 25. apríla.*

Aj keď od uvedenia Stevensonovej novely vzniklo množstvo filmových či divadelných adaptácií, inscenácia **Jekyll & Hyde** v réžii Lucie Mihálovej, ktorá je zároveň aj autorkou dramatisácie, ponúka o čosi iný rozmer. V atmosférickom priestore CO krytu Divadla Pavla Országha Hviezdoslava, stojí iba jeden herec, ktorý zároveň sám vytvára zvukové efekty. Marek Koleno je v monodráme ušľachtilým Jekyllom, desivým Hydeom, ale zároveň aj Carewom, Poolom, Lanyonom a ďalšími postavami. Priestor CO krytu pripomína temnú atmosféru ľudskej mysle, do ktorej sa Henry Jekyll zamotáva a ktorá ho postupne sťahuje ku dnu. Snaha o dokonalosť a strach z vlastnej temnoty nie sú témou, ktorá zapadla prachom v hmlách viktoriánskeho Londýna. Aj dnes sa pýtame, či je obraz o nejakom človeku skutočný.

*„Novela R. L. Stevensona Podivuhodný prípad doktora Jekylla a pána Hydeu priniesla do sveta literatúry fenomén človeka rozdeleného na dve entity - dobro a zlo. Vo svojej adaptácii som sa zamerala na boj s pokušením. Prirodzene sa nám otvorila téma závislosti. Doktor Jekyll sa nestal závislým len na nejakom podivnom elixíre, ale najmä na tom, že mohol byť niekým iným - pánom Hydeom. Keď hovoríme o závislosti a odolávaní pokušeniu, nehovoríme len o omamných látkach, ale aj o toxických vzťahoch a falošných identitách v online priestore. Všetko má spoločného menovateľa, a tým je človek, ktorý si nedokáže nájsť vo svete svojej miesto, ktorý blúdi, hľadá, a nakoniec robí všetko pre to, aby nemusel čeliť realite. Inscenáciu sme vytvorili pre mladých ľudí, ktorí si častokrát prechádzajú podobnými pocitmi a dostávajú sa do rôznych pokušení. Veríme, že majú viac pevnej vôle ako doktor Jekyll,“ hovorí režisérka **Lucia Mihálová***

Monodráma využíva princípy „foley art“, umenia vytvárania zvukov a ruchov. Tie vznikajú priamo pred očami divákov a vytvárajú sugestívnu atmosféru, ale aj rôzne prostredia a situácie. Neobyčajný zážitok je podčiarknutý tým, že všetky postavy Stevensonovej novely hrá jeden herec, ktorý zároveň sám tvorí zvukové efekty.

Sídlo:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Laurinská č. 20
811 01 Bratislava

Korešpondenčná adresa:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Gorkého 478/17
811 01 Bratislava

dpo@dpoh.sk

www.dpoh.sk

„Jekyll s Hydeom tvoria jeden celok, jednu bytosť. Hyde je naša obrátená stránka, všetky temnoty, slabosti, poklesky, výzvy, ktorým čelíme každý deň, ale zároveň sú súčasťou každého človeka a môžu práve slúžiť aj na dobré, lebo vytvárajú pulz v živote, „drive“, nejaký opačný pól, a udržiavajú nás v strehu. Aby sme sa v živote nenudili. Keby bolo všetko úžasné, to by nás tiež nebavilo a bolo by to stereotypné a jednotvárne. To ohrozenie pokúšením občas treba, aby sme sa nestali pyšnými a aby sme mali na čom pracovať. Ako sa zlato čistí v ohni a ako sa diamant brúsi iným diamantom, najtvrdším materiálom na svete, a musí ho to „bolieť“, tak nás bolí aj Hyde cez náš život. A je len na nás, či z toho bude diamant a čisté zlato, alebo budeme leniví a vykašleme sa na to a budeme iba priemer. V horšom prípade zostaneme niečím špinavým a zlým,“ hovorí Marek Koleno.

Jekyll & Hyde

Dospievanie a sloboda dokážu byť riadna „schíza“. Čo vlastne znamená byť dospelý? Byť zodpovedný, prísny na seba a ostatných, večne uponáhľaný a vystresovaný? Na druhej strane, dospelosť so sebou prináša veľkú výhodu, slobodu. Možnosť konečne žiť život podľa vlastných pravidiel. Alebo podľa žiadnych. Každý si raz prejde obdobím, keď sa nadobro rozlúči s detskou izbou a zaradí sa do toho demonizovaného „reálneho života“. Do sveta, v ktorom je každý raz cudzincom. Niekedy to vyzerá ako vykúpenie, niekedy je to horor, eufória strieda zúfalstvo. Akoby sa v človeku zrazu bili dve osoby, pričom každá túži po niečom inom.

Niečo o tom vie aj doktor Jekyll, aj keď z úplne opačného konca. Doktor Jekyll je seriózny pán, vážený vedec, ale chýba mu radosť zo života. Uvedomuje si, že je starý a keď sa pozrie na svoj život, vyčíta si, že sa vždy správal ako starec. A hoci je všeobecne vážený pre svoju múdrosť, láskavú povahu a veľkorysú charitatívne aktivity, má pocit, že vlastne nežil. Nikdy totiž neobjavil svoju temnú stránku. Tú, ktorá má moc ignorovať všetky pravidlá, všetky zákony, svetské i božské, ktoré človeku diktujú, čo má a čo nemá robiť. Doktor Jekyll túži zistiť, aké to je, byť úplne slobodný. Vynájde elixír, ktorý ho dokáže zmeniť na človeka bez zábran, na pána Hyde, ktorý uspokojí všetky jeho najtemnejšie túžby. Jekyll si samozrejme myslel, že bude mať nad Hydeom kontrolu. A to bol jeho osudný omyl.

<https://www.youtube.com/watch?v=A0W8H6n6qrs>

„Všetci sme určitým spôsobom Henrym Jekyllom. Snažíme sa vyhovieť očakávaniam druhých a niekedy pri tom zabudneme, kde sa začínajú a končia hranice nášho vlastného JA. Často naše negatívne pocity potláčame v domnienke, že k nám nepatria, že nám nie sú dovolené. Môžeme sa nám však stať, že sa roztrieštíme ako krehká skúmavka v laboratóriu. Že sa celkom rozplynieme a zmizneme v pare ako chemický prvok. Sme k sebe krutí, lebo názory iných hodnotíme omnoho vyššie, ako seba samých. Snažíme sa o dokonalosť, ktorá neexistuje. Ukazujeme sa v lepšom svetle, lebo sa bojíme odhaliť našu skutočnú podstatu. Jednou z najväčších výziev ľudskej existencie je totiž prijať seba samého,“ dodáva dramaturgička monodrámy Tereza Hladká.

Foley art

Označuje tvorbu ruchov v rozhlase či filme, ktoré boli dotvorené až v postprodukcii, aby sa zvýšila zvuková diela. Pomenovanie vzniklo podľa priekopníka zvukárskej profesie, Jacka Foleyho (1891-1967), ktorý vytvoril unikátnu metódu tvorby zvukových efektov počas živého filmového premietania a zaslúžil sa o rozvoj zvukárskeho umenia vo filmovom priemysle. Tvorba ruchov sa využívala na začiatku

Sídlo:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Laurinská č. 20
811 01 Bratislava

Korešpondenčná adresa:
Divadlo P. O. Hviezdoslava
Gorkého 478/17
811 01 Bratislava

dpoh@dpoh.sk

www.dpoh.sk

dvadsiatych rokov dvadsiateho storočia aj v rozhlase, pri živom nahrávaní rozhlasových hier. V súčasnosti sa nechcené zvuky okolitého prostredia z diela odstraňujú. Tvorba klasických ruchov ako šuchot látky, zvuk rozbíjajúceho skla, imitácia vetra, dažďa, krokov, či zvuk konských kopýt, sa naďalej vo filmovej či rozhlasovej tvorbe používajú.

Hrá Marek Koleno **Autor** Robert Louis Stevenson **Dramatizácia a réžia** Lucia Mihálová **Dramaturgia** Tereza Hladká **Hudba** Marek Koleno / **Inscenácia** vznikla v koprodukcii s liveART s.r.o.

Repertoár Divadla P.O. Hviezdoslava: <https://dpoh.sk/repertoar/>

Online predaj vstupeniek na predstavenia: <https://vstupenky.dpoh.sk/>

Pokladnica Divadla P.O. Hviezdoslava: Laurinská 20, Bratislava

Pondelok až piatok od 14.00 do 18.00 a hodinu pred predstavením.

www.dpoh.sk

BRATISLAVA

S I T A

WEBNOVINY

rtv:

RÁDIO
DEVÍN

RÁDIO
FM

STARTUP

CITYLIFE.SK

Noviny

in.ba

kvetinaron